

ชื่อวิทยานิพนธ์	การใช้วิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกของผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรังที่มารับบริการสุขภาพของโรงพยาบาลในจังหวัดสตูล
ผู้เขียน	นางสาวไอลดา เจียมจิตร
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้วิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกของผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรังที่มารับบริการสุขภาพของโรงพยาบาลในจังหวัดสตูล กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง มีประสบการณ์ในการนำวิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกมาใช้ และมารับบริการสุขภาพของโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดสตูล จำนวน 235 ราย คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ประสบการณ์ด้านปัญหาสุขภาพเรื้อรัง วิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกและความพึงพอใจในการนำวิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกมาใช้ และ 3) ความต่อเนื่องของการใช้วิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออก (คำถามปลายเปิด) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ และทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือโดยวิธีทดสอบซ้ำ (test-retest method) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการแจกแจงความถี่ ใช้สถิติเชิงบรรยาย และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. วิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกที่นำมาใช้จัดการปัญหาสุขภาพเรื้อรังแต่ละอาการและระดับความพึงพอใจ ด้านร่างกาย ได้แก่ 1) การนวดไทย มีระดับความพึงพอใจปานกลาง 2) สมุนไพร มีระดับความพึงพอใจปานกลาง 3) โยคะ มีระดับความพึงพอใจมาก 4) สมาธิ มีระดับความพึงพอใจมาก 5) ชีกง มีระดับความพึงพอใจมาก และ 6) การปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา มีระดับความพึงพอใจปานกลาง ด้านจิตสังคม ได้แก่ 1) การปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา มีระดับความพึงพอใจมาก 2) พิธีกรรม มีระดับความพึงพอใจปานกลาง และ 3) สมาธิ มีระดับความพึงพอใจมาก ด้านจิตวิญญาณ ได้แก่ 1) การปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา มีระดับความพึงพอใจมาก 2) พิธีกรรม มีระดับความพึงพอใจปานกลาง และ 3) สมาธิ มีระดับความพึงพอใจมาก

2. ความต่อเนื่องของการใช้วิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออก พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีการใช้วิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกด้วยเหตุผลหลัก 2 ประการ คือ 1) ใช้แล้วลดอาการที่เป็นอยู่/อาการดีขึ้น/หาย และ 2) ทำให้จิตใจโปร่งใส/สบายใจขึ้น

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและความพึงพอใจในการนำวิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกมาใช้จัดการปัญหาสุขภาพเรื้อรัง ความรู้จากการศึกษานี้สามารถให้แนวทางในการผสมผสานการใช้วิธีการทางภูมิปัญญาตะวันออกแก่ผู้รับบริการที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรังได้อย่างเหมาะสมต่อไป

Thesis Title	Eastern Wisdom Modalities Use among Adult Patients with Chronic Health Problems Receiving Health Services at Hospital in Satun Province
Author	Miss Ai-lada Jeamjit
Major Program	Nursing Science (Adult Nursing)
Academic Year	2005

ABSTRACT

This research aimed to study the use of eastern wisdom modalities among adult patients with chronic health problems receiving health services at hospitals in Satun province. Two hundreds and thirty five adult patients who experienced chronic health problems and used eastern wisdom to manage them were recruited for the study. Data were collected using a questionnaire consisting of 3 parts; 1) demographic data, 2) symptom experiences of chronic health problems and symptom management using eastern wisdom modalities and satisfaction, and 3) continuity of using eastern wisdom modalities for chronic health problems management (open-ended questions). The questionnaire was developed based on literature review. Reliability of the questionnaire yielded test–retest method values of 0.80-1.00. The quantitative data were analyzed using descriptive statistics whereas the qualitative data were analyzed using content analysis. The results were:

1. The most frequent use of eastern wisdom modalities for physical problems and satisfaction of the use were: 1) Thai traditional massage/ medium satisfaction, 2) herbs/ medium satisfaction, 3) yoga/ high satisfaction, 4) meditation/ high satisfaction, 5) chi-kong/ high satisfaction, and 6) religious principle/ medium satisfaction. For psychosocial problems were: 1) religious principle/ high satisfaction, 2) ritual performance/ medium satisfaction, and 3) meditation/ high satisfaction. And for psycho-spiritual problems were: 1) religious principle/ high satisfaction, 2) ritual performance/ medium satisfaction, and 3) meditation/ high satisfaction.

2. For the continuity of using eastern wisdom modalities, most of the subjects who had been using eastern wisdom modalities perceived its effectiveness and were satisfied with their chronic health problems management. There were two main reasons for the continuity of using

eastern wisdom modalities: 1) symptom relief/ completely cured of the illness, and 2) feeling light/ feeling well.

The results of this study revealed the value and satisfaction of using eastern wisdom in chronic health problems management. The knowledge gained from this study can help guide the integration of eastern wisdom into caring for persons with chronic health problems appropriately.